

چگونگی جلوگیری از واردات کالاهای بی کیفیت به کشور

یکی از موضوعات مورد بحث این روزهای محافل صنعتی و اقتصادی کشور، موضوع چگونگی جلوگیری از واردات کالاهای بی کیفیت به کشور می باشد و تاکنون نیز چندین فهرست از این گونه کالاها و مارک های بی کیفیت، توسط وزارت بازرگانی شناسایی و اعلام گردیده و ورود آنها به کشور ممنوع اعلام گردیده است. البته موضوع به این راحتی حل نمی شود چرا که ممنوع ورود نمودن این کالاها با مارک های اعلام شده فقط پرداختن به معلول هاست و علت همچنان پابرجا باقی می ماند.

از طرف دیگر تولید این قبیل کالاها با آن مارک های تقلبی همچنان ادامه می یابد و این بار با اسامی دیگری وارد کشور می شود و تا وقتی که مجدداً این قبیل اسامی به عنوان کالاهای بی کیفیت شناخته شده و ممنوع ورود شوند؛ مقادیر زیادی از آن ها به بازار داخلی وارد خواهند شد و این داستان به همین نحو ادامه خواهد داشت؛ مگر این که به علت و ریشه استقبال از این کالاها توجه کنیم.

بر اساس اطلاعات منتشر شده، کشورمان در رده کشورهای قرار دارد که بالاترین میزان تعرفه برای واردات کالا را در جهان دارد و از این حیث و در دنیا در بین ۳ کشور اول قرار دارد. اما همچنان واردات کالا و انباشت بازارهای کشور از این کالاها چه با کیفیت و چه بی کیفیت، معضل اصلی صنایع و سایر بخش ها می باشد پس تنها با سلاح تعرفه و یا با ایجاد محدودیت های مقطعی نمی توان به جنگ رقبا رفت و از محصولات داخلی حمایت نمود مضافاً این که واردات کالا به صورت قاچاق و یا از طریق بازارچه های مرزی و یا کالاهای همراه مسافر نیز به راحتی به کشور امکان پذیر می باشد. بدیهی است هر چقدر در زمینه واردات کالا به کشور محدودیت ایجاد کنیم؛ سایرین نیز همین رفتار را با کالاهای صادراتی ما خواهند کرد.

اگر کالایی متناسب با سلیقه مشتری تهیه شده باشد و از قیمت مناسبی هم برخوردار باشد و حتی اگر از کیفیت مطلوبی برخوردار نباشند می تواند بخش هایی از جامعه را به سوی خود جلب کرده و مطلوب واقع شود. به نظر می رسد تولیدکنندگان و واردکنندگان کالاهای بی کیفیت به این دو خواسته مشتری توجه کافی نموده و توانسته اند مخاطبین زیادی را برای خود جمع آوری نمایند.

فراموش نکنیم کیفیت امری است نسبی و هر کالایی و با هر نوع کیفیتی، مشتری و مخاطب خاص خود را دارد باید دید چرا بخش هایی از جامعه از کالاهای بی کیفیت استقبال می نمایند و تا این موضوع ریشه یابی نشود نمی توان از ورود این قبیل کالاها به کشور جلوگیری نمود.

به نظر اینجانب ، اصلی ترین دلیل استقبال افراد از کالاهای بی کیفیت ، قیمت مناسب آن برای مصرف کنندگان می باشد. پس در مرحله اول برای جلوگیری از واردات کالاهای بی کیفیت به کشور باید جذابیت و مطلوبیت آن را در جامعه و در میان مردم از بین ببریم و با انجام دو کار همزمان، زمینه جذابیت این نوع کالاها را در جامعه کمرنگ کنیم.

الف- کار فرهنگی با مردم و انجام این استدلال که استفاده از این نوع کالاها نه تنها صرفه جویی در اقتصاد خانواده نمی باشد بلکه دقیقاً برعکس باعث تحمیل هزینه های اضافی به خانوار به علت بی کیفیت بودن این قبیل کالاها می باشد مثال معروفی در همین زمینه این که می گوید " من هنوز آنقدر ثروتمند نشده ام که جنس ارزان بخرم."

ب- ارتقا و افزایش قدرت خرید مردم: بر اساس آمارهای سازمان بازرسی کیفیت خودرو، مدل های مختلف اتومبیل پرآید، بی کیفیت ترین خودرو در بین تمامی خودروهای ساخت داخل و خارج می باشد و در عین حال پرفروش ترین آنها.

آیا مردم نمی دانند که این خودرو بی کیفیت است، خطر جانی دارد ، امنیت ندارد و ... پس چرا بیشترین میزان استقبال از آن می شود ؟ جواب بسیار روشن است. چون ارزان ترین است.

پس برای از بین بردن و جلوگیری از ورود کالاهای بی کیفیت و در درازمدت در مرحله اول باید زمینه آن را در داخل کشور از بین برد و آن نیز جز با فرهنگ سازی و سپس افزایش قدرت خرید مردم امکان پذیر نمی باشد.

و اما در کوتاه مدت اقدامات محدود کننده ممکن است تا حدی جلوی این معضل را بگیرد اما قطعاً موضوع را به صورت ریشه ای حل نخواهد کرد.

اما تا انجام فرهنگ سازی در بین مردم و انجام کارهای تبلیغاتی و همچنین تلاش جهت افزایش قدرت خرید مردم که تنها از طریق افزایش تولید که منجر به تولید ثروت بیشتر می گردد؛ می توان راهکارهایی را در نظر گرفت که اثرات کوتاه مدت و میان مدت خواهد داشت که ذیلاً به آنها اشاره می نمایم:

۱-بازرسی دقیق کالا مطابق استانداردهای مورد قبول موسسه استاندارد و تحقیقت صنعتی ایران در مبدأ توسط شرکت های مورد تأیید موسسه

۲-بازرسی دقیق کالا در مقصد توسط موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و مطابقت دادن کیفیت کالای وارد شده با استانداردهای تدوین شده در موسسه.

۳-ثبت برند و یا ایجاد نمایندگی در کشور به منظور ارائه خدمات پس از فروش برای کالاهایی که بیشترین حجم واردات به کشور را دارند.

۴- اجرای قانون کپی رایت در کشور

۵- ایجاد گمرک های تخصصی برای واردات کالاهای پرحجم و پرشمار

۶- استفاده از مشارکت اتاق های مشترک جهت جلوگیری از ورود کالای بی کیفیت

۷- افزایش و ارتقا کیفیت کالاهای مشابه ساخت داخل با قیمت های مناسب

۸- جلوگیری از ورود کالاهای متروکه و تملیکی به بازارهای داخل

۹- مبارزه ریشه ای با معضل قاچاق کالا

همانگونه که در مقدمه نیز توضیح داده شد با ایجاد محدودیت نمی توان برای یک مشکل اقتصادی راه حل پیدا کرد زیرا مسائل اقتصادی نیاز به تدابیری از جنس خودشان دارند.

باید توجه به کیفیت ، خرید از مکان ها و برندهای شناسنامه دار و همچنین توجه به خدمات پس از فروش به صورت هنجار در جامعه و در بین مردم درآید.

امروزه در دنیای تجارت به صورت آشکار جلوی واردات را نمی گیرند و برای آن محدودیت ایجاد نمی نمایند زیرا این روش تبعات خاص خودش را دارد پس در این زمینه باید از الزامات فنی و استانداردی استفاده نمود.

بدیهی است مطالعه و بررسی نحوه عمل سایر کشورهای موفق در این زمینه می تواند کمک موثری نماید تا بتوان با جلوگیری از واردات بی رویه کالاهای بی کیفیت از هدر رفتن سرمایه های ملی و بودجه مردم جلوگیری نمود و همزمان از تولیدات کشور حمایت نمود که نقش موثری در تولید ثروت و رشد اقتصادی کشور دارد.

مهندس علیرضا حائری - عضو هیأت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران